1. ספר בראשית פרק לא־לב

נג אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו
ביננו אלהי אביהם וישבע יעקב בפחד אביו יצחק: ויזבח
יעקב זבח בהר ויקרא לאחיו לאכל־לחם ויאכלו לחם וילינו
נד בהר: וישכם לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם
א וילך וישב לבן למקמו: ויעקב הלך לדרכו ויפגעו־בו מלאכי
ב אלהים: ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה ויקרא
שם־המקום ההוא מחנים:
ג וישלח יעקב מלאכים לפניו אל־עשו אחיו ארצה שעיר
ד שדה אדום: ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה
ה אמר עבדך יעקב עם־לבן גרתי ואחר עד־עתה: ויהי־לי
שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצא־
ו חן בעיניך: וישבו המלאכים אל־יעקב לאמר באנו אל־
אחיך אל־עשו וגם הלך לקראתך וארבע־מאות איש עמו:
ז ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את־העם אשר־אתו ואת־
ח הצאן ואת־הבקר והגמלים לשני מחנות: ויאמר אם־יבוא
עשו אל־המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה:
ט ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה
י האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה עמך: קטנתי
מכל החסדים ומכל־האמת אשר עשית את־עבדך כי
במקלי עברתי את־הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנות:
יא הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי־ירא אנכי אתו פן־יבוא
יב והכני אם על־בנים: ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי
את־זרעך כחול הים אשר לא־יספר מרב:

וישלח פרק לב

כג ויקם בלילה הוא ויקח את־שתי נשיו ואת־שתי שפחתיו
ואת־אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק: ויקחם ויעברם
כד את־הנחל ויעבר את־אשר־לו: ויותר יעקב לבדו ויאבק
כה איש עמו עד עלות השחר: וירא כי לא יכל לו ויגע בכף־
כו ירכו ותקע כף־ירך יעקב בהאבקו עמו: ויאמר שלחני כי
כז עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם־ברכתני: ויאמר
כח אליו מה־שמך ויאמר יעקב: ויאמר לא יעקב יאמר עוד
שמך כי אם־ישראל כי־שרית עם־אלהים ועם־אנשים
כט ותוכל: וישאל יעקב ויאמר הגידה־נא שמך ויאמר למה
ל זה תשאל לשמי ויברך אתו שם: ויקרא יעקב שם המקום
לא פניאל כי־ראיתי אלהים פנים אל־פנים ותנצל נפשי: ויזרח־
לב לו השמש כאשר עבר את־פנואל והוא צלע על־ירכו: על־
כן לא־יאכלו בני־ישראל את־גיד הנשה אשר על־כף הירך
עד היום הזה כי נגע בכף־ירך יעקב בגיד הנשה:

פרק לג

ט ויאמר עשו יש־לי רב אחי יהי לך אשר־לך: ויאמר יעקב
אל־נא אם־נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי מידי
יא כי על־כן ראיתי פניך כראת פני אלהים ותרצני: קח־נא
את־ברכתי אשר הבאת לך כי־חנני אלהים וכי יש־לי־כל
יב ויפצר־בו ויקח: ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך: ויאמר
יג אליו אדני ידע כי־הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי
יד ודפקום יום אחד ומתו כל־הצאן: יעבר־נא אדני לפני עבדו
ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר־לפני ולרגל
טו הילדים עד אשר־אבא אל־אדני שעירה: ויאמר עשו אציגה־
נא עמך מן־העם אשר אתי ויאמר למה זה אמצא־חן בעיני
טז אדני: וישב ביום ההוא עשו לדרכו שעירה:

---

5. ספר בראשית פרק לג ס״פ

יז ויעקב נסע
סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על־כן קרא שם־
יח המקום סכות: ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר
בארץ כנען בבאו מפדן ארם ויחן את־פני העיר: ויקן
יט את־חלקת השדה אשר נטה־שם אהלו מיד בני־חמור אבי
כ שכם במאה קשיטה: ויצב־שם מזבח ויקרא־לו אל אלהי
ישראל:

פרק לד

ל ויאמר יעקב אל־שמעון ואל־לוי
עכרתם אתי להבאישני בישב הארץ בכנעני ובפרזי ואני
לא מתי מספר ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי: ויאמרו
הכזונה יעשה את־אחותנו:

פרק לה

א ויאמר אלהים אל־יעקב קום עלה בית־אל ושב־שם ועשה־
שם מזבח לאל הנראה אליך בברחך מפני עשו אחיך:
ב ויאמר יעקב אל־ביתו ואל כל־אשר עמו הסרו את־אלהי
ג הנכר אשר בתככם והטהרו והחליפו שמלתיכם: ונקומה
ונעלה בית־אל ואעשה־שם מזבח לאל הענה אתי ביום
ד צרתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי: ויתנו אל־יעקב את
כל־אלהי הנכר אשר בידם ואת־הנזמים אשר באזניהם
ה ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עם־שכם: ויסעו ויהי
חתת אלהים על־הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי
ו בני יעקב: ויבא יעקב לוזה אשר בארץ כנען הוא בית־אל
ז הוא וכל־העם אשר־עמו: ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל
ח בית־אל כי שם נגלו אליו האלהים בברחו מפני אחיו: ותמת
דברה מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית־אל תחת האלון
ויקרא שמו אלון בכות:
ט וירא אלהים אל־יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו:
י ויאמר־לו אלהים שמך יעקב לא־יקרא שמך עוד יעקב כי
יא אם־ישראל יהיה שמך ויקרא את־שמו ישראל: ויאמר לו
אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך
יב ומלכים מחלציך יצאו: ואת־הארץ אשר נתתי לאברהם
ולצחק לך אתננה ולזרעך אחריך אתן את־הארץ:

8. רש״י בראשית לג

לאטי. לאט שלי לשון נחת (ישעיה ח) ההולכים לאט. (ש״ב יח) לאט לי לנער. לאטי הלמ״ד מן היסוד והיא משמשת אתנהל נחת שלי: לרגל המלאכה. לפי צורך הליכת רגלי המלאכה המוטלת עלי להוליך: ולרגל הילדים. לפי רגליהם שהם יכולים לילך: עד אשר אבא אל אדני שעירה. הרחיב לו הדרך שלא היה דעתו ללכת אלא עד סוכות ואמר עד אשר אבוא אל אדוני שעירה אמר אם דעתו לעשות לי רעה יתמין עד בואי אצלו והוא לא הלך (ב״ר) ואימתי ילך בימי המשיח שנאמר (עובדיה א) ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו. ומ״א יש לפרשה זו רבים:

10. שבת לג

מפספס רשעים בגיהנם י״ב חודש פירוש כיון דאפילו רשעים די להם בי״ב חודש א״כ אנחנו אם חטאנו כלבד יש לשרוף כל מקום שהיינו רואין ודאי די לנו לגבי י״ב חדש לכפר עלינו:

9. ר״י בראשית לה

נסדר תחילה חטא ההרהור ואמר הסירו אלהי הנכר אשר בתוככם ממה כי אמר יעקב אולי חטאו בני ובכלי אלהים בלבבם והיו מהרהרים בע״ז שבידם. והטהרו כי ע״י זה יבוא לכם ס׳ לב טהור ואומר על שהם סהור חטא הבא אלך היצר הרע שנקרא אלהי נכר אשר בתוככם כאמרז״ל לא יהיה בך אל זר איזו אל זר שבתוך גוף האדם הוי אומר זה יצר הרע. ואח״כ הזהירם על תקון חטא המעשה לאמר הסירו הבגדים השוא׳ והלבישו אותם מחלצות כי מצינו בכל מקום שהמלבוש כנוי אל המעשים כמ״ש בכל עת יהיו בגדיך לבנים ע״ד אמר והחליפו שמלותיכם ונקומה ונעלה בית אל כי אין לבוא אל פסל המלך בלבוש מלוכלך בחטא ועון עד אשר יתקנו תחילה חטא ההרהור והמעשה. ...

---

5. בר״ר עג

(ל, כה) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף. כיון שנולד יוסף נולד שטנו של עשו שנאמר (בראשית ל כה) ויאמר יעקב אל לבן שלחני ואלכה אל מקומי ולארצי. דאמר ר׳ פנחס בשם ר״ש בר נחמן מסורת היא שאין עשו נופל אלא ביד בניה של רחל, הדא הוא דכתיב (ירמיה מט כ) אם לוא יסחבום צעירי הצאן. ולמה הוא קורא אותן צעירי הצאן שהם צעירים שבשבטים.

---

4. עובדיה א

א חזון עבדיה כה־אמר אדני יהוה לאדום שמועה שמענו מאת
ב יהוה וציר בגוים שלח קומו ונקומה עליה למלחמה: הנה
ג קטן נתתיך בגוים בזוי אתה מאד: זדון לבך השיאך שכני
ד בחגוי־סלע מרום שבתו אמר בלבו מי יורדני ארץ: אם־
תגביה כנשר ואם־בין כוכבים שים קנך משם אורידך נאם־
ה יהוה: אם־גנבים באו־לך אם־שודדי לילה איך נדמיתה
הלוא יגנבו דים אם־בצרים באו לך הלוא ישאירו עללות:
ו איך נחפשו עשו נבעו מצפניו: עד־הגבול שלחוך כל אנשי
בריתך השיאוך יכלו לך אנשי שלמך לחמך ישימו מזור
ח תחתיך אין תבונה בו: הלוא ביום ההוא נאם־יהוה והאבדתי
ט חכמים מאדום ותבונה מהר עשו: וחתו גבוריך תימן למען
י יכרת־איש מהר עשו מקטל: מחמס אחיך יעקב תכסך
יא בושה ונכרת לעולם: ביום עמדך מנגד ביום שבות זרים
חילו ונכרים באו שערו ועל־ירושלם ידו גורל גם־אתה כאחד
יב מהם: ובהר ציון תהיה פליטה
יח והיה קדש וירשו בית יעקב את מורשיהם: והיה בית־
יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש ודלקו בהם
יט ואכלום ולא־יהיה שריד לבית עשו כי יהוה דבר: וירשו
הנגב את־הר עשו והשפלה את־פלשתים וירשו את־
כ שדה אפרים ואת שדה שמרון ובנימן את־הגלעד: וגלת
החל־הזה לבני ישראל אשר־כנענים עד־צרפת וגלת
כא ירושלם אשר בספרד ירשו את ערי הנגב: ועלו מושעים
בהר ציון לשפט את־הר עשו והיתה ליהוה המלוכה:

שמואל א, יז

לב ויאמר דוד אל־שאול אל־יפל לב־אדם עליו עבדך
לג ילך ונלחם עם־הפלשתי הזה: ויאמר שאול אל־דוד לא
תוכל ללכת אל־הפלשתי הזה להלחם עמו כי־נער אתה
לד והוא איש מלחמה מנעריו: ויאמר דוד אל־
שאול רעה היה עבדך לאביו בצאן ובא הארי ואת־הדוב
לה ונשא שה מהעדר: ויצאתי אחריו והכתיו והצלתי מפיו ויקם
לו עלי והחזקתי בזקנו והכתיו והמיתיו: גם את־הארי גם־הדוב
הכה עבדך והיה הפלשתי הערל הזה כאחד מהם כי חרף
לז מערכת אלהים חיים: ויאמר דוד יהוה אשר
הצלני מיד הארי ומיד הדב הוא יצילני מיד הפלשתי
הזה ויאמר שאול אל־דוד לך ויהוה יהיה
לח עמך: וילבש שאול את־דוד מדיו ונתן קובע נחשת על־
לט ראשו וילבש אתו שריון: ויחגר דוד את־חרבו מעל למדיו
ויאל ללכת כי לא־נסה ויאמר דוד אל־שאול לא אוכל
מ ללכת באלה כי לא נסיתי ויסרם דוד מעליו: ויקח מקלו
בידו ויבחר־לו חמשה חלקי אבנים מן־הנחל וישם אתם
בכלי הרעים אשר־לו ובילקוט וקלעו בידו ויגש אל־
מא הפלשתי: וילך הפלשתי הלך וקרב אל־דוד והאיש נשא
מב הצנה לפניו: ויבט הפלשתי ויראה את־דוד ויבזהו כי־היה
מג נער ואדמני עם־יפה מראה: ויאמר הפלשתי אל־דוד הכלב
אנכי כי־אתה בא־אלי במקלות ויקלל הפלשתי את־דוד
מד באלהיו: ויאמר הפלשתי אל־דוד לכה אלי ואתנה את־
מה בשרך לעוף השמים ולבהמת השדה: ויאמר
דוד אל־הפלשתי אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון ואנכי
בא־אליך בשם יהוה צבאות אלהי מערכות ישראל אשר
מו חרפת: היום הזה יסגרך יהוה בידי והכתיך והסרתי את־
ראשך מעליך ונתתי פגר מחנה פלשתים היום הזה לעוף
השמים ולחית הארץ וידעו כל־הארץ כי יש אלהים
מז לישראל: וידעו כל־הקהל הזה כי־לא בחרב ובחנית יהושיע
יהוה כי ליהוה המלחמה ונתן אתכם בידנו:

---

6. מדרש רבה בראשית עו א

אמר ר׳ יודן ויאמר לו המקום שוב אל ארץ אבותיך, אף על פי כן ויירא יעקב מאד, אלא מכאן שאין הבטחה לצדיק בעולם הזה. ר׳ הונא בשם ר׳ אחא אמר הנה אנכי עמך, אם יהיה אלהים עמדי, אלא מכאן שאין הבטחה לצדיק בעולם הזה. ר׳ הונא בשם ר׳ אחא אמר (שמות ג יב) ויאמר כי אהיה עמך, ואין דבר רע מזיקך, וכתיב (שם ד כד) ויהי בדרך במלון, אלא שאין הבטחה לצדיק בעולם הזה. ר׳ פנחס בשם ר׳ חנין דצפורין אמר (מלכים־א א לו) ויען בניהו בן יהוידע את המלך ויאמר אמן כן יאמר, והלא כבר נאמר (ד״ה־א כב ט) הנה בן נולד לך הוא יהיה איש מנוחה, אלא אמר הרבה קטגורין יעמדו מכן ועד גיחון.

מדרש רבה בראשית עז

ר׳ ברכיה בשם ר׳ סימון אמר אין כאל ומי כאל ישרון, ישראל סבא. מה הקדוש ברוך הוא כתוב בו (ישעיה ב יז) ונשגב ה׳ לבדו, אף יעקב ויותר יעקב לבדו.

---

3. ישעיהו לג

ב יהוה חננו לך קוינו היה זרעם
ג לבקרים אף־ישועתנו בעת צרה: מקול המון נדדו עמים
ד מרממתך נפצו גוים: ואסף שללכם אסף החסיל כמשק
ה גבים שקק בו: נשגב יהוה כי שכן מרום מלא ציון משפט
ו וצדקה: והיה אמונת עתיך חסן ישועת חכמת ודעת יראת
יהוה היא אוצרו:

הפטרה ישעיהו לג

י עתה
יא אקום יאמר יהוה עתה ארומם עתה אנשא: תהרו חשש
יב תלדו קש רוחכם אש תאכלכם: והיו עמים משרפות שיד
יג קוצים כסוחים באש יצתו: שמעו רחוקים
יד אשר עשיתי ודעו קרובים גברתי: פחדו בציון חטאים אחזה
רעדה חנפים מי יגור לנו אש אוכלה מי־יגור לנו מוקדי
טו עולם: הלך צדקות ודבר מישרים מאס בבצע מעשקות נער
כפיו מתמך בשחד אטם אזנו משמע דמים ועצם עיניו
טז מראות ברע: הוא מרומים ישכן מצדות סלעים משגבו
יז לחמו נתן מימיו נאמנים:

---

7. ברכות ס

ההוא תלמידא דהוה קא אזיל בתריה דרבי ישמעאל ברבי יוסי בשוקא דציון חזייה דקא מפחיד אמר ליה חטאה את דכתיב °פחדו בציון חטאים אמר ליה והכתיב °אשרי אדם מפחד תמיד אמר ליה ההוא בדברי תורה כתיב

ישעיה לג משלי כח

11. או גם הכללית מסבוכי החיים החמריים, לרוממה אל הקודש היא מגמתה, כי אם לכונן את הקודש עצמו, ליסד מוסד ממלכת אל חי העולמים בכל מרחבי עולמים. חלילה לנו להשאיר את הטבע במעמדו השפל, מבלי לקשרו בקשר־הקודש אשר לאור עולם שבאוצר חיים, שבו דוד מלך ישראל חי וקיים. לא חלישות־כח הוא זה מה שישועתם של ישראל היא קמעא־קמעא כי אם גבורת־גבורות, כבירות עליונה המקפת כל וממלאה את הכל.

מאמרי הראי״ה

. . הפחדים הם פתיות גמורה, אין לאדם לפחוד כלל כי־אם להזהר, יותר שהוא פוחד הוא נופל, וכשהוא מתפחד, מעצם הפחד בא לו המכשול. ע״כ צריך הוא להתגבר בשכל לדעת שאין לו כלל ממה להתפחד. כל ציורי הפחד הנם רק צבעים פזורים מציור גדול שצריכים להשלימו, וכשממלאים אותו הם מצטרפים לכולו להמשיך בטחון גדול ועצום מאד, הממלא את כל הנפש עז וגבורה. והמזיקין עצמם וכל צללי בלהותיהם מתהפכים לכחות מסעדים ועוזרים, המשמחים ומרחיבים את הדעת, ומציאות הרע והקלקול שבהם כלהר) לגמרי, ומרץ־החיים שבהם מתהפך לכח מעורר באומץ קודש. וששון ושמחה ישיגורו, וחדות ד׳ מעוזכםה).

1, ספר בראשית פ׳ ל״א נ״ג - ל״ב

נג אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו
נד בינינו אלהי אביהם וישבע יעקב בפחד אביו יצחק: ויזבח
יעקב זבח בהר ויקרא לאחיו לאכל־לחם ויאכלו לחם וילינו
נה בהר: וישכם לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם
א וילך וישב לבן למקמו: ויעקב הלך לדרכו ויפגעו־בו מלאכי
ב אלהים: ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה ויקרא
שם־המקום ההוא מחנים:
ג וישלח יעקב מלאכים לפניו אל־עשו אחיו ארצה שעיר
ד שדה אדום: ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה
ה אמר עבדך יעקב עם־לבן גרתי ואחר עד־עתה: ויהי־לי
שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצא־
ו חן בעיניך: וישבו המלאכים אל־יעקב לאמר באנו אל־
אחיך אל־עשו וגם הלך לקראתך וארבע־מאות איש עמו:
ז ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את־העם אשר־אתו ואת־
ח הצאן ואת־הבקר והגמלים לשני מחנות: ויאמר אם־יבוא
עשו אל־המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה:
ט ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה
י האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה עמך: קטנתי
מכל החסדים ומכל־האמת אשר עשית את־עבדך כי
במקלי עברתי את־הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנות:
יא הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי־ירא אנכי אתו פן־יבוא
יב והכני אם על־בנים: ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי
את־זרעך כחול הים אשר לא־יספר מרב:

שם פ׳, ל״ב

כב ויקם ׀ בלילה הוא ויקח את־שתי נשיו ואת־שתי שפחתיו
כג ואת־אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק: ויקחם ויעברם
כד את־הנחל ויעבר את־אשר־לו: ויותר יעקב לבדו ויאבק
כה איש עמו עד עלות השחר: וירא כי לא יכל לו ויגע בכף־
כו ירכו ותקע כף־ירך יעקב בהאבקו עמו: ויאמר שלחני כי
כז עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם־ברכתני: ויאמר
כח אליו מה־שמך ויאמר יעקב: ויאמר לא יעקב יאמר עוד
שמך כי אם־ישראל כי־שרית עם־אלהים ועם־אנשים
כט ותוכל: וישאל יעקב ויאמר הגידה־נא שמך ויאמר למה
ל זה תשאל לשמי ויברך אתו שם: ויקרא יעקב שם המקום
לא פניאל כי־ראיתי אלהים פנים אל־פנים ותנצל נפשי: ויזרח־
לב לו השמש כאשר עבר את־פנואל והוא צלע על־ירכו: על־
כן לא־יאכלו בני־ישראל את־גיד הנשה אשר על־כף הירך
עד היום הזה כי נגע בכף־ירך יעקב בגיד הנשה:

פרק ל״ג

ט ויאמר עשו יש־לי רב אחי יהי לך אשר־לך: ויאמר יעקב
אל־נא אם־נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי מידי
יא כי על־כן ראיתי פניך כראת פני אלהים ותרצני: קח־נא
את־ברכתי אשר הבאת לך כי־חנני אלהים וכי יש־לי־כל
יב יג ויפצר־בו ויקח: ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך: ויאמר
אליו אדני ידע כי־הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי
יד ודפקום יום אחד ומתו כל־הצאן: יעבר־נא אדני לפני עבדו
ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר־לפני ולרגל
טו הילדים עד אשר־אבא אל־אדני שעירה: ויאמר עשו אציגה־
נא עמך מן־העם אשר אתי ויאמר למה זה אמצא־חן בעיני
טז אדני: וישב ביום ההוא עשו לדרכו שעירה:

5. ספר בראשית פרק ל״ג ס״פ

יז ויעקב נסע
סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על־כן קרא שם־
יח המקום סכות: ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר
יט בארץ כנען בבאו מפדן ארם ויחן את־פני העיר: ויקן
את־חלקת השדה אשר נטה־שם אהלו מיד בני־חמור אבי
כ שכם במאה קשיטה: ויצב־שם מזבח ויקרא־לו אל אלהי
ישראל:

שם פרק ל״ד

ל ויאמר יעקב אל־שמעון ואל־לוי
עכרתם אתי להבאישני בישב הארץ בכנעני ובפרזי ואני
לא מתי מספר ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי: ויאמרו
הכזונה יעשה את־אחותנו:

פרק ל״ה

א ויאמר אלהים אל־יעקב קום עלה בית־אל ושב־שם ועשה־
שם מזבח לאל הנראה אליך בברחך מפני עשו אחיך:
ב ויאמר יעקב אל־ביתו ואל כל־אשר עמו הסרו את־אלהי
ג הנכר אשר בתככם והטהרו והחליפו שמלתיכם: ונקומה
ונעלה בית־אל ואעשה־שם מזבח לאל הענה אתי ביום
ד צרתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי: ויתנו אל־יעקב את
כל־אלהי הנכר אשר בידם ואת־הנזמים אשר באזניהם
ה ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עם־שכם: ויסעו ויהי
חתת אלהים על־הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי
ו בני יעקב: ויבא יעקב לוזה אשר בארץ כנען הוא בית־אל
ז הוא וכל־העם אשר־עמו: ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל
ח בית־אל כי שם נגלו אליו האלהים בברחו מפני אחיו: ותמת
דברה מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית־אל תחת האלון
ויקרא שמו אלון בכות:
ט וירא אלהים אל־יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו:
י ויאמר־לו אלהים שמך יעקב לא־יקרא שמך עוד יעקב כי
יא אם־ישראל יהיה שמך ויקרא את־שמו ישראל: ויאמר לו
אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך
יב ומלכים מחלציך יצאו: ואת־הארץ אשר נתתי לאברהם
יג וליצחק לך אתננה ולזרעך אחריך אתן את־הארץ:

8. רש״י בראשית ל״ג

לאטי. אט שלי לשון נחת (ישעיה ח) ההולכים לאט. (ש״ב יח) לאט לי לנער. לאטי הלמ״ד מן היסוד והיא משמשת אתנהל נחת שלי: לרגל המלאכה. לפי צורך הליכת רגלי המלאכה המוטלת עלי להוליך: ולרגל הילדים. לפי רגליהם שהם יכולים לילך: עד אשר אבא אל אדני שעירה. הרחיב לו הדרך שלא היה דעתו ללכת אלא עד סוכות ואמר עד אשר אבוא אל אדוני שעירה אמר אם דעתו לעשות לי רעה ימתין עד בואי אצלו והוא לא הלך (ב״ר) ואימתי ילך בימי המשיח שנאמר (עובדיה א) ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו. ומ״א יש לפרשה זו רבים:

10. [illegible] ל״ג

מספם רשעים בגיהנם י״ב חודש פירוש כיון דאפילו רשעים די להם בי״ב חודש א״כ אנחנו אם חטאנו בלבד יש לפרוש כל מקום שהיינו רואין ודאי די לנו לצער י״ב חדש לכפר עלינו:

9. [illegible] בראשית [illegible]

נפסק תחילה חטא ההכסיל ואמר הסירו אלהי הנכר אשר בתוככם [illegible] לא יהיה בך אל זר [illegible]

[illegible]

(ל, כה) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף. כיון שנולד יוסף נולד שטנו של עשו שנאמר (בראשית ל כה) ויאמר יעקב אל לבן שלחני ואלכה אל מקומי ולארצי. דאמר ר׳ פנחס בשם ר״ש בר נחמן [כ]מסורת היא שאין עשו נופל אלא ביד בניה של רחל, הדא הוא דכתיב (ירמיה מט כ) אם לא יסחבום צעירי הצאן. ולמה הוא קורא אותן צעירי הצאן שהם צעירים שבשבטים.

4. [illegible]

א חזון עבדיה כה־אמר אדני יהוה לאדום שמועה שמענו מאת
יהוה וציר בגוים שלח קומו ונקומה עליה למלחמה: הנה
ב קטן נתתיך בגוים בזוי אתה מאד: זדון לבך השיאך שכני
ג בחגוי־סלע מרום שבתו אמר בלבו מי יורדני ארץ: אם־
ד תגביה כנשר ואם־בין כוכבים שים קנך משם אורידך נאם־
ה יהוה: אם־גנבים באו־לך אם־שודדי לילה איך נדמיתה
הלוא יגנבו דים אם־בצרים באו לך הלוא ישאירו עללות:
ו איך נחפשו עשו נבעו מצפניו: עד־הגבול שלחוך כל אנשי
ז בריתך השיאוך יכלו לך אנשי שלמך לחמך ישימו מזור
ח תחתיך אין תבונה בו: הלוא ביום ההוא נאם־יהוה והאבדתי
ט חכמים מאדום ותבונה מהר עשו: וחתו גבוריך תימן למען
י יכרת־איש מהר עשו מקטל: מחמס אחיך יעקב תכסך
יא בושה ונכרת לעולם: ביום עמדך מנגד ביום שבות זרים
חילו ונכרים באו שערו ועל־ירושלם ידו גורל גם־אתה כאחד
יז מהם: ובהר ציון תהיה פליטה
יח והיה קדש וירשו בית יעקב את מורשיהם: והיה בית־
יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש ודלקו בהם
יט ואכלום ולא־יהיה שריד לבית עשו כי יהוה דבר: וירשו
הנגב את־הר עשו והשפלה את־פלשתים וירשו את־
כ שדה אפרים ואת שדה שמרון ובנימן את־הגלעד: וגלת
החל־הזה לבני ישראל אשר־כנענים עד־צרפת וגלת
כא ירושלם אשר בספרד ירשו את ערי הנגב: ועלו מושעים
בהר ציון לשפט את־הר עשו והיתה ליהוה המלוכה:

6. מדרש רבה וישלח ע״ו א

אמר ר׳ יודן [כ]אמר לו המקום שוב אל ארץ אבותיך, אף על פי כן ויירא יעקב מאד, [כ]אלא מכאן שאין הבטחה לצדיק בעולם הזה. ר׳ הונא בשם ר׳ אחא אמר הנה אנכי עמך, אם יהיה אלהים עמדי, אלא מכאן שאין הבטחה לצדיק בעולם הזה. ר׳ הונא בשם ר׳ אחא אמר (שמות ג יב) ויאמר כי אהיה עמך, ואין דבר רע מזיקך. וכתיב (שם ד כד) ויהי בדרך במלון, אלא שאין הבטחה לצדיק בעולם הזה. ר׳ פנחס בשם ר׳ חנין דצפורין אמר (מלכים א א לו) ויען בניהו בן יהוידע את המלך ויאמר אמן כן יאמר, והלא כבר נאמר (דה״א כב ט) הנה בן נולד לך הוא יהיה איש מנוחה, אלא אמר הרבה קטגורין יעמדו מכן ועד גיחון.

מדרש רבה וישלח ע״ז

ר׳ ברכיה בשם ר׳ סימון אמר אין כאל ומי כאל ישרון, ישראל סבא. מה הקדוש ברוך הוא כתוב בו (ישעיה ב יז) ונשגב ה׳ לבדו, אף יעקב ויותר יעקב לבדו.

7. [illegible]

ההוא תלמידא דהוה קא אזיל בתריה דרבי ישמעאל ברבי יוסי בשוקא דציון חזייה דקא מפחיד אמר ליה חטאה את דכתיב °פחדו בציון חטאים אמר ליה והכתיב °אשרי אדם מפחד תמיד אמר ליה ההוא בדברי תורה כתיב

11. לא אך להציל את הנפש הפרטית או גם הכללית מסבוכי החיים החמריים, לדוממה אל הקודש היא מגמתה, כי אם לכונן את הקודש עצמו, ליסד מוסד ממלכת אל חי העולמים בכל מרחבי עולמים. חלילה לנו להשאיר את הטבע במעמדו השפל, מבלי לקשרו בקשר־הקודש אשר לאור עולם שבאוצר חיים [יג], שבו דוד מלך ישראל חי וקיים [יד]. לא חלישות־כח הוא זה מה שישועתם של ישראל היא קמעא־קמעא [טו] כי אם גבורת־גבורות [טז], כבירויות עליונה המקפת כל וממלאה את הכל.

מדות הראי״ה, [illegible]

הפחדים הם פתיות גמורה, אין לאדם לפחוד כלל כי־אם להזהר, יותר שהוא פוחד הוא נופל, וכשהוא מתפחד, מעצם הפחד בא לו המכשול. ע״כ צריך הוא להתגבר בשכל לדעת שאין לו כלל ממה להתפחד. כל ציורי הפחד הנם רק צבעים פזורים מציור גדול שצריכים להשלימו, וכשממלאים אותו הם מצטרפים לכולו להמשיך בטחון גדול ועצום מאד, הממלא את כל הנפש עז וגבורה. והמזיקין עצמם וכל צללי בלהותיהם מתהפכים לכחות מסעדים ועוזרים, המשמחים ומרחיבים את הדעת, ומציאות הרע והקלקול שבהם כלהד) לגמרי, ומרץ־החיים שבהם מתהפך לכח מעורר באומץ קודש. וששון ושמחה ישיגוהו, וחדות ד׳ מעוזכהו).

3. שמואל א׳, י״ז

לב ויאמר דוד אל־שאול אל־יפל לב־אדם עליו עבדך
לג ילך ונלחם עם־הפלשתי הזה: ויאמר שאול אל־דוד לא
תוכל ללכת אל־הפלשתי הזה להלחם עמו כי־נער אתה
לד והוא איש מלחמה מנעריו: ויאמר דוד אל־
שאול רעה היה עבדך לאביו בצאן ובא הארי ואת־הדוב
לה ונשא שה מהעדר: ויצאתי אחריו והכתיו והצלתי מפיו ויקם
לו עלי והחזקתי בזקנו והכתיו והמיתיו: גם את־הארי גם־הדוב
הכה עבדך והיה הפלשתי הערל הזה כאחד מהם כי חרף
לז מערכת אלהים חיים: ויאמר דוד יהוה אשר
הצלני מיד הארי ומיד הדב הוא יצילני מיד הפלשתי
הזה ויאמר שאול אל־דוד לך ויהוה יהיה
לח עמך: וילבש שאול את־דוד מדיו ונתן קובע נחשת על־
לט ראשו וילבש אתו שריון: ויחגר דוד את־חרבו מעל למדיו
ויאל ללכת כי לא־נסה ויאמר דוד אל־שאול לא אוכל
מ ללכת באלה כי לא נסיתי ויסרם דוד מעליו: ויקח מקלו
בידו ויבחר־לו חמשה חלקי אבנים ׀ מן־הנחל וישם אתם
בכלי הרעים אשר־לו ובילקוט וקלעו בידו ויגש אל־
מא הפלשתי: וילך הפלשתי הלך וקרב אל־דוד והאיש נשא
מב הצנה לפניו: ויבט הפלשתי ויראה את־דוד ויבזהו כי־היה
מג נער ואדמני עם־יפה מראה: ויאמר הפלשתי אל־דוד הכלב
אנכי כי־אתה בא־אלי במקלות ויקלל הפלשתי את־דוד
מד באלהיו: ויאמר הפלשתי אל־דוד לכה אלי ואתנה את־
מה בשרך לעוף השמים ולבהמת השדה: ויאמר
דוד אל־הפלשתי אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון ואנכי
בא־אליך בשם יהוה צבאות אלהי מערכות ישראל אשר
מו חרפת: היום הזה יסגרך יהוה בידי והכיתך והסרתי את־
ראשך מעליך ונתתי פגר מחנה פלשתים היום הזה לעוף
השמים ולחית הארץ וידעו כל־הארץ כי יש אלהים
מז לישראל: וידעו כל־הקהל הזה כי־לא בחרב ובחנית יהושיע
יהוה כי ליהוה המלחמה ונתן אתכם בידנו:

8. ישעיהו ל״ג

ב יהוה חננו לך קוינו היה זרעם
לבקרים אף־ישועתנו בעת צרה: מקול המון נדדו עמים
מרממתך נפצו גוים: ואסף שללכם אסף החסיל כמשק
ה גבים שקק בו: נשגב יהוה כי שכן מרום מלא ציון משפט
ו וצדקה: והיה אמונת עתיך חסן ישועת חכמת ודעת יראת
יהוה היא אוצרו:

המשך ישעיהו ל״ג

עתה
יא אקום יאמר יהוה עתה ארומם עתה אנשא: תהרו חשש
יב תלדו קש רוחכם אש תאכלכם: והיו עמים משרפות שיד
יג קוצים כסוחים באש יצתו: שמעו רחוקים
יד אשר עשיתי ודעו קרובים גברתי: פחדו בציון חטאים אחזה
רעדה חנפים מי ׀ יגור לנו אש אוכלה מי־יגור לנו מוקדי
טו עולם: הלך צדקות ודבר מישרים מאס בבצע מעשקות נער
כפיו מתמך בשחד אטם אזנו משמע דמים ועצם עיניו
טז מראות ברע: הוא מרומים ישכן מצדות סלעים משגבו
לחמו נתן מימיו נאמנים: